

การเขียนบทนำของวิทยานิพนธ์: งานวิจัยเชิงคุณภาพ

Writing in the introduction to the thesis: Qualitative Research

ปราโมทย์ ด่านประดิษฐ์¹

บทคัดย่อ

วิทยานิพนธ์เป็นเป้าหมายของการเรียนในระดับบัณฑิตศึกษา ผู้เขียนต้องการนำเสนอการเขียนบทนำโดยการวิเคราะห์และเสนอตัวอย่างบทนำ ผู้เขียนเลือกวิทยานิพนธ์ 3 เรื่องที่เกี่ยวกับ “การล่า” จากมหาวิทยาลัยขอนแก่น เป็นตัวอย่าง นำเสนอหัวข้อ ชื่อเรื่องและจุดมุ่งหมาย ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา ผลที่ได้รับ ขอบเขตข้อตกลง นิยามศัพท์เฉพาะ กรอบแนวคิด โดยแต่ละส่วนต้องมีความสอดคล้องกัน และใช้คำสำคัญเป็นเครื่องมือในการเขียน

คำสำคัญ: การเขียนบทนำ/ วิทยานิพนธ์/ วิจัยเชิงคุณภาพ

¹ ผศ.ดร.ปราโมทย์ ด่านประดิษฐ์ วิทยาลัยดุริยางคศิลป์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม

Abstract

Thesis, the object of study in graduate school. I want to write and how to write an introduction by analyzing the “Introduction”. I selected the third the thesis about the “Lam” of the of Khon Kaen University as a case study. The presentation, titled, title and aim, background, the results obtained, the scope of the terms, definitions and concepts. Each section must be the corresponding and Implementation of Keywords tool to write.

Keywords: Writing in the introduction; Thesis; Qualitative Reseach

1. บทนำ

การเขียนงานวิจัย (Research) ในที่นี้หมายถึงวิทยานิพนธ์ (Thesis/ Dissertation) เป็นเป้าหมายของการเรียนในระดับบัณฑิตศึกษา ดังนั้นการเรียนในระดับบัณฑิตศึกษาจึงเป็นการเรียนเพื่อมุ่งเขียนวิทยานิพนธ์ โดยเฉพาะวิทยานิพนธ์ที่ใช้ระเบียบวิธีวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative research) วิธีการหนึ่งที่นิยมนสอนคือการอ่านวิทยานิพนธ์ของสถาบันนั้น ๆ ก่อนหรืออ่านงานวิจัยโดยเลือกจากชื่อเรื่องที่สนใจและอาจารย์จะแนะนำให้อ่านข้อเสนอแนะจากท้ายเล่ม เป็นต้น ดังนั้นการอ่านงานวิจัยที่ดีและมีคุณภาพจะทำให้ผู้อ่านมีทิศทางทั้งความรู้จากการทบทวนวรรณกรรมในประเด็นต่าง ๆ ทั้งเนื้อหาและแนวทางการวิจัย ได้ตัวอย่างการวิเคราะห์ โดยเฉพาะได้ผลการวิจัยซึ่งควรเป็นความรู้ใหม่หรือความรู้ที่เพิ่มเติมความรู้เดิม วิธีการวิเคราะห์ผู้เขียนได้ปรับแนวคิดวิธีการวิเคราะห์ ควบคู่กับแนวทางการประเมินเกณฑ์คุณภาพสำหรับงานวิจัยของศาสตราจารย์กิตติคุณ ดร.นงลักษณ์ วิรัชชัยและคณะ (2557) และ นงลักษณ์ วิรัชชัย (2555) ในเรื่องรูปแบบและลักษณะของบทความวิจัยที่ดีพิมพ์ในวารสารมาตรฐานสากล เพื่อให้เกิดความเข้าใจในวิธีการเขียนบทนำ ผู้เขียนจึงวิเคราะห์เปรียบเทียบบทนำของวิทยานิพนธ์ในหัวเรื่องที่ใกล้เคียงกัน เพื่อเป็นแนวทางในการเขียนวิทยานิพนธ์ ดังนั้นหากผู้อ่านพบว่างานวิจัยนั้นบกพร่องไปบ้าง จึงเป็นเรื่องดีที่นักวิจัยรุ่นต่อไปจะได้แก้ไข หากทราบข้อบกพร่องต่าง ๆ ก็จะได้ไม่ให้เกิดปัญหานั้นอีกหรืออาจเพิ่มเติมข้อมูลให้สมบูรณ์ยิ่งขึ้น โดยผู้อ่านก็ควรตระหนักว่าผู้เขียนวิทยานิพนธ์ปริญญาโทนั้นมักเป็นผลงานทางวิชาการฉบับแรกของทุกคนและต่างก็มีข้อจำกัด ดังนั้นการนำเสนอบทความครั้งนี้จึงเป็นการวิเคราะห์ข้อมูลจากเอกสารและเสนอแนะการเขียนบทนำ โดยใช้วิทยานิพนธ์เชิงคุณภาพจากมหาวิทยาลัยขอนแก่น ที่เกี่ยวข้องด้านการล่าอาณานิคม จำนวน 3 เรื่อง เป็นตัวอย่างดังนี้

- 1) ศราวดี ภูมศรี. (2556). *วาดพ่อนหมอลำ ศิลปินมรดกอีสาน*. วิทยานิพนธ์ปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิจัยศิลปะและวัฒนธรรม บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- 2) สุระศักดิ์ หวานแท้. (2555). *ศึกษาวิเคราะห์กลอนลำของหมอลำเคน ดาเหลาเชิงสุนทรียศาสตร์*. วิทยานิพนธ์ปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาปรัชญา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- 3) บัญชา เกียรติจรุงพันธ์. (2557). *สรวัดภูมอีสาน: สุนทรียภาพพื้นบ้านบนฐานของความงามตาม แนวทางพุทธศาสนา*. วิทยานิพนธ์ปริญญาปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาวิจัยศิลปะและวัฒนธรรม บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยขอนแก่น.

ประเด็นในการนำเสนอต่าง ๆ ในบทวนั้นเริ่มจาก ชื่อเรื่อง จุดมุ่งหมาย เป็นการศึกษาประเด็นแรกเริ่มแต่คำสำคัญจากชื่อเรื่อง วัตถุประสงค์ ภูมิหลัง ผลที่ได้รับ วิธีการวิจัย นิยามศัพท์เฉพาะ รวมถึงประเด็นอื่นในบทวน ซึ่งเป็นการกำหนดทิศทางของผลงานวิจัยนั้น

1. ชื่อเรื่องและจุดประสงค์ กล่าวคือ ชื่อเรื่อง (Title) ต้องมีความตรง สอดคล้องกับวัตถุประสงค์/จุดประสงค์/ความมุ่งหมาย (Objectives/Aim) หรือคำอื่นรวมถึง คำถามวิจัย (Research questions) ในประเด็นนี้ควรเน้นความชัดเจนว่าต้องการทำอะไร เคยมีขั้นตอนวิธีการอย่างไร แล้วคาดว่าจะได้อะไร โดยปกติชื่อเรื่องจะตรงหรือสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ สุดแต่ว่าจะใช้ความนิยม การเลือกใช้ภาษาในการตั้งชื่ออย่างไรเท่านั้นแต่นัยสำคัญต้องเทียบคำ หรือตั้งชื่อภาษาอังกฤษไปพร้อมด้วย เพราะหลายครั้งคำในภาษาไทยซ้ำซ้อน คำซ้ำ จนอาจเลือกคำไม่ตรงกับความหมายในภาษาอังกฤษ เช่น ศึกษาวิเคราะห์ หากแปลตรงตัวจะเป็นกริยา 2 คำ คือ Study กับ Analyze ทั้งสองคำมีความหมายต่างกัน หากเลือกทั้งสองคำวิธีการจะเป็น 2 ขั้นตอน คือ ศึกษาแล้วนำผลมาวิเคราะห์อีกครั้ง จึงควรเลือกใช้คำเดียวหรือใช้ต่างข้อกัน ตัวอย่างคำว่า ประวัติความเป็นมา เป็นคำที่นิยมเขียนติดกันแต่ความจริงเป็น 2 คำ คือ ประวัติ กับ ความเป็นมา ซึ่งต่างมีความหมายเดียวกันจึงควรเลือกคำเดียวเพื่อความกระชับชัดเจน อนึ่งควรตระหนักถึงคำสำคัญทั้งในภาษาอังกฤษและภาษาไทย โดยต้องปรับคำทั้งสองภาษาให้สอดคล้องกัน ตัวอย่างการวิเคราะห์ ชื่อเรื่องกับวัตถุประสงค์

ชื่อเรื่อง วาดพ่อนหมอลำ ศิลปินมรดกอีสาน

วัตถุประสงค์ 1) ศึกษาวาดพ่อนหมอลำ ศิลปินมรดกอีสาน

2) เพื่อจัดทำพจนานุกรมนาฏยศัพท์ทำวาดพ่อนหมอลำศิลปินมรดกอีสาน

จากชื่อเรื่องและวัตถุประสงค์ พบว่าวัตถุประสงค์ข้อที่ 1 ตรงกับชื่อเรื่อง ส่วนข้อที่ 2 เป็นสิ่งที่ต้องรวบรวม เรียบเรียงจัดทำต่อจากข้อที่ 1 คำว่าวาดพ่อนหมายถึง ทำรำ ส่วนศิลปินมรดกอีสาน คือ ชื่อรางวัล จึงเป็นทั้งขอบเขตและเป้าหมายในการศึกษา

ชื่อเรื่อง ศึกษาวิเคราะห์กลอนลำของหมอลำเคน ดาเหลา เชิงสุนทรียศาสตร์.

- วัตถุประสงค์
- 1) ศึกษาสุนทรียศาสตร์
 - 2) ศึกษาอัตชีวประวัติและผลงานของหมอลำเคน ดาเหลา
 - 3) ศึกษาวิเคราะห์กลอนลำของหมอลำเคน ดาเหลา เชิงสุนทรียศาสตร์

จากชื่อเรื่องและวัตถุประสงค์ จะเห็นได้ว่า วัตถุประสงค์ข้อที่ 3 ตรงกับชื่อเรื่อง ส่วนข้อ 1 และข้อ 2 เป็น ส่วนเนื้อหา เติมเต็มความรู้สู่จุดประสงค์ข้อ 3

ชื่อเรื่อง สรภัญญ์อีสาน: สุนทรียภาพพื้นบ้านบนฐานของความงามตามแนวทางพุทธศาสนา.

- วัตถุประสงค์
- 1) ศึกษาประวัติความเป็นมาและสภาพปัจจุบันของสรภัญญ์อีสาน
 - 2) ศึกษาสุนทรียภาพพื้นบ้านของสรภัญญ์อีสาน
 - 3) เพื่อศึกษาสุนทรียภาพพื้นบ้านของสรภัญญ์อีสานบนฐานของความงามตามแนวทางพุทธศาสนา

จากชื่อเรื่องและวัตถุประสงค์ วัตถุประสงค์ข้อที่ 1 เป็นส่วนนำเข้าสู่วัตถุประสงค์ข้อที่ 2 กล่าวคือ อธิบายเรื่องที่จะศึกษาก่อนแล้วทำการวิเคราะห์ในข้อต่อไป ด้านการตั้งชื่อ เน้นที่ชื่อเฉพาะคือ สรภัญญ์ที่อยู่ในพื้นที่อีสานและขยายความด้วยการศึกษาสุนทรียภาพเน้นแบบพื้นบ้าน ตามแนวทางพุทธศาสนา ดังวัตถุประสงค์ข้อที่ 3 ซึ่งตรงกับชื่อเรื่อง

นอกจากนี้หากผู้อ่านได้ศึกษางานวิจัยอื่น ๆ อาจพบคำเพิ่ม อาทิ “คำถามการวิจัย” “เป้าหมายของงานวิจัยนี้ต้องการอะไร” ซึ่งมักจะพบในย่อหน้าสุดท้ายของการเขียนความสำคัญและความเป็นมาหรือเป็นหัวข้อเพิ่มเติม นักวิจัยต้องปรับความมุ่งหมายที่มีนั้นแปลงประโยคดังกล่าวเป็นประโยคคำถาม โดยจุดประสงค์หนึ่งอาจแบ่งย่อยออกมากกว่าหนึ่งคำถามเพื่อเพิ่มความชัดเจนซึ่งจะสอดคล้องกับวิธีวิจัย ทั้งนี้การมีคำถามวิจัยที่ชัดเจนผู้วิจัยต้องหาผลลัพธ์มาตอบให้ถูกต้องในตอนสรุปผลหรือตรงกับบทความด้วย อาทิ จุดประสงค์ข้อที่ 2 จากเรื่อง สรภัญญ์อีสานฯ “ศึกษาสุนทรียภาพพื้นบ้านของสรภัญญ์อีสาน” เมื่อแปลงเป็นคำถามวิจัย/ประโยคคำถาม ได้ว่า “สุนทรียภาพพื้นบ้านของสรภัญญ์อีสานมีลักษณะอย่างไร” เป็นต้น

2. ลำดับความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหาหรือภูมิหลัง (Background / Significance of the research) แสดงให้เห็นถึงสิ่งที่ต้องการจะทำว่ามีประเด็นปัญหาและความสำคัญในการทำวิจัยอย่างไร การอธิบายต้องครอบคลุมประเด็นที่ศึกษาโดยมีเหตุผลสนับสนุนในที่นี้หมายถึงเอกสารอ้างอิงในและต่างประเทศ โดยการกล่าวควรแบ่งเป็นย่อหน้าตามลำดับเกี่ยวข้องกับคำสำคัญ ชื่อเรื่อง วิธีวิจัย และขมวดลงว่าจะทำอะไร อย่างไร ได้อะไร ซึ่งสิ่งเหล่านั้นต้องเป็นความรู้จากข้อมูลเดิมสู่ข้อค้นพบใหม่หรือเป็นความรู้ใหม่ นอกจากนี้ผู้เขียนต้องนำเสนอประเด็นที่จะศึกษาว่ายังไม่มี ผู้ใดเคยทำมาก่อน เป็นการเติมเต็มความรู้ในประเด็นใหม่ สร้างหรือพิสูจน์ทฤษฎีอะไรอย่างไร เป็นการแก้ไขปัญหาเร่งด่วน หรือสอดคล้องกับนโยบายของส่วนงานใด โดยทั้งหมดต้องมีเหตุผลหรือสมเหตุสมผล พร้อมมีหลักการ ใช้ทฤษฎีอะไรรองรับ สิ่งเหล่านี้จึงต้องมีการอ้างอิงประกอบอย่างหนักแน่นและสำคัญจริง ๆ ตัวอย่างการเขียนความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา แบ่งประเด็นดังนี้

วิทยานิพนธ์เรื่อง วาดพ่อนหมอลำศิลปินมรดกอีสาน นำเสนอความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา โดยแบ่งประเด็นและการอ้างอิงสนับสนุนดังนี้

ศิลปวัฒนธรรม (อ้างอิง 2 เรื่อง) อธิบายเพิ่มเติมเนื่อง (อ้างอิง 3 เรื่อง)

การพ่อน (อ้างอิง 2 เรื่อง)

การลำ หมอลำ (อ้างอิง 1 เรื่อง)

จากตัวอย่างการเขียนความเป็นมาและความสำคัญ สามารถสื่อให้เข้าใจได้ว่าต้องการศึกษาลักษณะท่าทางการวาดพ่อนของศิลปินหมอลำในกลุ่มผู้ที่เคยได้รับรางวัลศิลปินมรดกอีสาน แต่มิได้ระบุให้ชัดว่ายังไม่มีการศึกษาในเรื่องนี้มาก่อนหรือเคยมีผู้เคยศึกษาในเรื่องที่ใกล้เคียงไว้หรือไม่อย่างไร และมีได้อธิบายถึงความสำคัญของการจัดทำพจนานุกรมนาฏยศัพท์ท่าวาดพ่อน ซึ่งเป็นจุดประสงค์ข้อที่ 2 กล่าวคือมีการอธิบายคำสำคัญ

วิทยานิพนธ์เรื่อง ศึกษาวิเคราะห์กลอนลำของหมอลำเคน ดาเหลา เชิงสุนทรียศาสตร์ นำเสนอ
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา โดยแบ่งประเด็นและการอ้างอิงสนับสนุนดังนี้

ภาษาอีสาน (อ้างอิง 1 เรื่อง)

หมอลำเคน ดาเหลา (อ้างอิง 1 เรื่อง)

สุนทรียศาสตร์ (อ้างอิง 2 เรื่อง)

จากเรื่อง ศึกษาวิเคราะห์กลอนลำของหมอลำเคน ดาเหลาฯ มีการอธิบายความหมายของคำที่
เกี่ยวข้องตามลำดับ แต่มีการค้นคว้าเอกสารอ้างอิงจำนวนน้อย

วิทยานิพนธ์เรื่อง สรภัญญ์อีสาน: สุนทรียภาพพื้นบ้านบนฐานของความงามตามแนวทางพุทธ
ศาสนา เขียนความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา โดยแบ่งประเด็นและการอ้างอิงสนับสนุนดังนี้

ศิลปวัฒนธรรมพื้นบ้าน (อ้างอิง 3 เรื่อง)

การอพยพและการปกครองภาคอีสาน (อ้างอิง 2 เรื่อง)

สรภัญญ์อีสาน (อ้างอิง 15 เรื่อง)

สุนทรียภาพพื้นบ้าน (อ้างอิง 12 เรื่อง)

ความงามตามแนวทางพุทธศาสนา (อ้างอิง 3 เรื่อง)

จากเรื่อง สรภัญญ์อีสานฯ พบว่ามีการอ้างอิงเอกสารสำคัญจำนวนมาก มีการขยายความประเด็น
ตามลำดับความสำคัญสู่เป้าหมายที่จะศึกษาตามวัตถุประสงค์ของการวิจัย ทั้งศิลปวัฒนธรรมพื้นบ้าน
การปกครองในภาคอีสาน สรภัญญ์อีสานและสุนทรียภาพพื้นบ้านตามลำดับโดยละเอียด ซึ่งเอกสารที่นำ
มากล่าวอ้างสนับสนุนมุ่งอธิบายความหมายและการวิจัยที่ผ่านมาบ้าง แต่เอกสารสนับสนุนจากต่างประเทศ
ยังมีจำนวนน้อย ทั้งนี้อาจเป็นเรื่องเฉพาะทาง การเขียนความเป็นมาท่านใช้ภาษาได้น่าติดตาม

จากการศึกษาประเด็นการเขียนภูมิหลัง ผู้เขียนขอเสนอแนวคิดการเขียนเพิ่มเติมโดยใช้ คำสำคัญ
(keyword) เป็นคำหลักในการอธิบาย ตามลำดับความสำคัญจากกว้างไปแคบ หรือมุ่งสู่ประเด็นที่ต้องการ
ศึกษาซึ่งจะสอดคล้องกับคำสำคัญทั้ง 3-4 คำ ท่านผู้อ่านอาจจะแย้งว่าคำสำคัญจะเขียนพร้อมบทคัดย่อ แต่
ในความเป็นจริงหลังจากผู้วิจัยทราบชื่อเรื่องและจุดประสงค์ คำสำคัญก็จะมาพร้อมๆ กัน จากนั้นนำคำสำคัญ
มาเรียงลำดับความสำคัญ หาเอกสารสนับสนุนคำสำคัญต่าง ๆ โดยวางเป้าหมายกว้างมาก่อนและเลือกคำ
สำคัญที่สุดอยู่ลำดับท้าย จากนั้นเลือกงานวิจัยที่มีวิธีวิทยาที่คล้ายหรือใกล้เคียงกัน กล่าวนำว่าผู้วิจัยจะดำเนิน
การตามเล่มวิจัยนั้น ๆ หรือไม่อย่างไร โดยอ้างถึง ข้อมูลด้าน พื้นที่ บุคคล วิธีวิเคราะห์ที่คล้าย เหมือนหรือ

ต่างกันเพื่อชี้ให้เห็นว่างานวิจัยนี้ไม่ได้ซ้ำซ้อนแต่มีแนวทางที่คล้าย เหมือนหรือต่างกับงานวิจัยที่ผ่านมาอย่างไร นำสู่บทสรุปตอนท้ายว่าจะวิจัยประเด็นอะไร อย่างไร จะไปเสริมหรือต่อยอดงานวิจัยของท่านใดหรือไม่

3. ผลที่ได้รับ

ผลที่ได้รับหรือประโยชน์ที่ได้รับหรือประโยชน์จากงานวิจัย นับเป็นคำถามที่อาจารย์มักถามว่า “ทำแล้วจะได้อะไรหรือได้ประโยชน์อะไร” ลักษณะการเขียนนิยมเป็นประโยคบอกเล่าความเรียงหรือเป็นข้อ ๆ โดยประโยชน์ที่เกิดขึ้นต้องตอบคำถามวิจัยหรือสอดคล้องจุดมุ่งหมาย กล่าวได้ว่าคำถามวิจัยกับจุดประสงค์เป็นกลุ่มตั้งคำถาม ส่วนผลหรือประโยชน์ที่ได้รับเป็นกลุ่มตอบ โดยขยายความว่าผลการวิจัยที่ได้นั้นใครสามารถนำไปใช้ประโยชน์ได้บ้างหรือใช้ได้อย่างไร ทั้งหน่วยงาน การเสริมความรู้ความเข้าใจ แต่ต้องไม่เกินกรอบที่ศึกษา ผลที่ได้อาจเป็นผลทั้งผลทางตรง ทางอ้อม อาจมีจำนวนมากกว่าจุดมุ่งหมายของการวิจัย ผลที่ได้นี้อาจจะเกิดกับผู้ที่มีส่วนได้ส่วนเสีย หน่วยงาน สถาบันที่เกี่ยวข้อง หรืออาจเป็นร่างข้อเสนอนในเรื่องต่าง ๆ เป็นคำตอบที่ได้จากการวิจัย จึงควรเลือกใช้ภาษากระทัดรัด อ่านเข้าใจง่าย ตอบคำถามวิจัยหรือจุดมุ่งหมายการวิจัย อนึ่งหัวข้อประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ ควรเป็นหัวข้อในส่วนโครงร่างฯ แต่เมื่อเล่มสมบูรณ์แล้ว ควรปรับเป็นหัวข้อประโยชน์ที่ได้รับ ทั้งนี้แต่ละสถาบันอาจแตกต่างกัน ตัวอย่าง (โปรดอ่านเทียบกับจุดประสงค์)

เรื่อง วาดพ่อนหมอลำศิลปนิมรดกอีสาน ได้รับประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับไว้ 2 ข้อคือ

- 1) สามารถเข้าใจถึงกระบวนการท้าวาดพ่อนของหมอลำศิลปนิมรดกอีสาน
- 2) สามารถเก็บรวบรวมกระบวนการท้าวาดพ่อนของหมอลำศิลปนิมรดกอีสาน

ในรูปแบบพจนานุกรมนาฏศัพท์ได้

เรื่อง ศึกษาวิเคราะห์กลอนลำของหมอลำเคน ดาเหลา เชิงสุนทรียศาสตร์ ได้รับประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับจากงานวิจัยไว้ 3 ข้อคือ

- 1) เพื่อทราบแนวคิดเกี่ยวกับสุนทรียศาสตร์
- 2) เพื่อทราบอัตชีวประวัติและผลงานของหมอลำเคน ดาเหลา
- 3) เพื่อทราบการวิเคราะห์กลอนลำของหมอลำเคน ดาเหลา เชิงสุนทรียศาสตร์

เรื่อง สรรักญญอีสาน: สุนทรียภาพพื้นบ้านบนฐานของความงามตามแนวทางพุทธศาสนา
ได้รับประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับไว้ 3 ข้อคือ

- 1) ได้ทราบประวัติความเป็นมาและสภาพปัจจุบันของสรรพญญอีสาน
- 2) ได้ทราบสุนทรียภาพพื้นบ้านของสรรพญญอีสาน
- 3) ได้ทราบสุนทรียภาพพื้นบ้านของสรรพญญอีสานบนฐานของความงามตาม

แนวทางพุทธศาสนา

จากตัวอย่างที่กล่าวมา การระบุผลที่ได้หรือประโยชน์ที่รับนั้น สอดคล้องกับจุดมุ่งหมายทั้งหมดโดยผู้เขียนเลือกนำคำว่า “สามารถเข้าใจ... ได้ทราบ... เพื่อทราบ... ได้รับ...” เป็นคำนำประโยคในประเด็นนี้ ผู้เขียนขอตั้งข้อสังเกตว่า การตั้งจุดมุ่งหมายและชื่อเรื่องนั้น ควรจะทำให้ผู้อ่านมองเห็นประโยชน์ที่จะเกิดขึ้นหลังจากงานวิจัยสำเร็จหรือสามารถนำงานวิจัยนั้นไปใช้ได้จริงแล้ว

4. ขอบเขตของการวิจัยและข้อตกลง

การกำหนดขอบเขตของการวิจัย (Scope of study) หัวข้อนี้บางสถาบันอาจมีหัวข้อ ข้อตกลง (indenture / agreement) ด้วย ในที่นี้ขออธิบาย ขอบเขตของการวิจัย หมายถึง การกำหนดวงล้อมในการดำเนินงาน ทั้งในด้านเหตุผล หลักการและทฤษฎี พื้นที่ที่ศึกษา ข้อเท็จจริง อาทิ ประชากร ระยะเวลา เป็นต้น ในส่วนนี้ความจริงในเชิงปริมาณไม่ควรแก้ไขเปลี่ยนแปลง แต่พบว่าเชิงคุณภาพมีการแก้ไขบ้าง ดังนี้ การเสนอโครงร่างหรือเค้าโครงคร่าว มีความชัดเจนหรือทราบข้อมูลในเบื้องต้นมาเพื่อความชัดเจน โดยควรเกี่ยวข้องกับกรอบ 4 ด้าน ได้แก่ กรอบแนวคิดตาม ทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง (บางครั้งอาจย้ายไปที่นิยามศัพท์) ประเด็นที่ศึกษาหรือเนื้อหาหรือตัวแปรที่เกี่ยวข้องซึ่งสัมพันธ์กับแนวคิดหลักทฤษฎีในบทการทบทวนเอกสาร กรอบพื้นที่และกรอบเวลาหรือช่วงเวลา จากตัวอย่างดังนี้

เรื่อง วาดพ่อนหมอลำศิลปินมรดกอีสาน ได้กำหนดขอบเขตการวิจัย ได้กำหนดขอบเขตด้านเนื้อหาและช่วงเวลา กับขอบเขตเป้าหมายคือกลุ่มศิลปินมรดกอีสาน

เรื่อง ศึกษาวิเคราะห์กลอนลำของหมอลำเคน ดาเหลา เชิงสุนทรียศาสตร์ ได้กำหนดขอบเขตการวิจัย ในเรื่องประเด็นที่จะศึกษา ข้อมูล สื่อวัสดุ และแหล่งที่จะศึกษา

เรื่อง สรภัญญ์อีสาน: สุนทรียภาพพื้นบ้านบนฐานของความงามตามแนวทางพุทธศาสนา ได้กำหนดขอบเขตการวิจัย ด้านเนื้อหาซึ่งสัมพันธ์กับจุดมุ่งหมายการวิจัย และด้านพื้นที่วิจัย กำหนดประชากรหมู่บ้านที่จะศึกษาทั้ง 6 จังหวัด

ส่วน ข้อตกลงเบื้องต้น เป็นการกำหนดโดยผู้วิจัยที่มักเป็นข้อจำกัด เป็นลักษณะพิเศษเป็นความจำเป็นอาทิ เรื่องการเก็บข้อมูลชั้นรอง เนื่องจากบุคคลเป้าหมายได้เสียชีวิตหรือป่วยมาก เรื่องการให้สัญลักษณ์พิเศษที่ผู้วิจัยกำหนดขึ้นในการอธิบาย เรื่องการบันทึกโน้ต การบันทึกเสียง เป็นต้น ซึ่งต่างก็เป็นข้อกำหนดพิเศษ หรือเพื่อความเข้าใจ

5. นิยามศัพท์เฉพาะ (Definition of Terms)

นิยามศัพท์ เป็นการกำหนดคำขึ้นมาใช้พร้อมอธิบายความหมาย เพื่อให้ผู้วิจัยกับผู้อ่านเข้าใจตรงกัน แบ่งเป็นนิยามความหมายทั่วไปแต่เป็นคำสำคัญที่ใช้ เช่น ความหมาย การวิจัย ทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง นิยามเชิงแนวคิด (Conceptual Definition) ที่ต้องการระบุให้ชัดเจน และ นิยามเชิงหน้าที่ (Functional Definition) หรือ นิยามศัพท์เชิงปฏิบัติการ (Operational definition) ศัพท์ที่ใช้เฉพาะเอกสารเล่มนี้จะพบคำนิยามศัพท์ กำหนดคำศัพท์สอดคล้องกับจุดประสงค์ คำสำคัญ วิธีวิจัย พื้นที่วิจัย เป็นต้น นอกจากนี้ยังมีคำศัพท์ที่ประสมขึ้นใหม่ หรือ ต้องการความหมายเหมือนหรือต่างจากทั่วไป นอกจากนี้ยังพบว่างานวิจัยบางเล่มนำคำศัพท์เชิงเทคนิคการวิเคราะห์รวมเข้าไว้ด้วยผู้เขียนแนะนำว่าควรแยกไปจัดทำเป็นภาคผนวก เป็นศัพท์สังคีต ศัพท์เทคนิคเพื่อการวิเคราะห์ หรือ อภิธานศัพท์ หรือศัพท์ท้องถิ่น ซึ่งคำเหล่านี้ไม่ใช่ศัพท์ที่ใช้ในการวิจัยแต่เป็นส่วนย่อย

โดยสรุป นิยามศัพท์เฉพาะ 1) ควรเป็นคำที่ผู้วิจัยใช้เขียนบ่อยมาก 2) เป็นคำที่มีความชัดเจนทำให้ผู้อ่านเข้าใจได้ตรงกัน 3) เป็นผลจากการทบทวนเอกสารงานวิจัยและกรอบแนวคิด ซึ่งสอดคล้องและต่อเนื่องกัน 4) ไม่ซ้ำซ้อนกับข้อตกลงเบื้องต้นและขอบเขต 5) ลำดับคำก่อนหลังตามเนื้อหา

หรือตามตัวอักษรแบบพจนานุกรม โดยอาจมีคำใหญ่ และมีคำย่อยอธิบายแยกแล้วจึงมารวมเป็นคำใหญ่ที่มักเป็นคำยาว ๆ โดยทั้งหมดสอดคล้องกับคำสำคัญที่ใช้ในการวิจัย ดังตัวอย่างต่อไปนี้

เรื่อง	วาทพ็อน	หมอลำ	ศิลปินมรดกอีสาน	ได้กำหนดขอบเขตการวิจัย ได้กำหนดนิยามศัพท์ ดังนี้
	วาทพ็อน หมายถึง ลักษณะกระบวนการทำทางการพ็อน ประกอบการแสดงหมอลำ			
	ของหมอลำศิลปินมรดกอีสานที่มีอัตลักษณ์เฉพาะตนตามขนบของการแสดงหมอลำ			
	หมอลำ หมายถึง ศิลปะการขับร้องพื้นบ้านของชาวอีสาน ที่มีรูปแบบการร้องหรือ			
	ที่เรียกว่าการลำประกอบการพ็อน ตามแบบวัฒนธรรมหมอลำ-หมอแคน			
	ศิลปินมรดกอีสาน หมายถึง ศิลปินหมอลำที่ได้รับการยกย่องเชิดชูเกียรติให้เป็นศิลปินมรดกอีสาน โดย			
	สำนักงานวัฒนธรรม มหาวิทยาลัยขอนแก่น นับตั้งแต่ปี พ.ศ. 2548 ถึง พ.ศ.2555			

เรื่อง	ศึกษาวิเคราะห์ที่กลอนลำ	ของหมอลำเคน ดาเหลา เขิง	สุนทรียศาสตร์	ได้กำหนดนิยามศัพท์ ดังนี้
	3.1 หมอลำ หมายถึง คนที่ขับร้องเป็นทำนองโดยใช้บทประพันธ์ที่เรียกว่า กลอนจะเป็นหญิงหรือเป็นชายก็ได้ ตรงกับความหมายภาษาอังกฤษว่า (Isan folk singer)			
	3.2 ลำ หมายถึง การขับร้องอย่างหนึ่ง มีดนตรีคือ แคน เป็นเครื่องประกอบเรียกว่า ลำ มีหลายอย่างต่างกัน ตรงกับความหมายภาษาอังกฤษว่า (Stylized singing of verse or ballad with Isan read organ accompaniment)			
	3.3 กลอน เป็นคำนาม หมายถึง คำประพันธ์ชนิดร้อยกรอง เป็นกลอน 7 กลอน 8 กลอน 9 กลอน 11 เป็นต้น ตรงกับความหมายภาษาอังกฤษว่า (Poetry)			
	3.4 ลำกลอน เป็นคำนาม หมายถึง การลำทำนองทางสั้น เช่น กลอนเดินดง กลอนขมก กลอนขมไม้ กลอน ประวัติศาสตร์ กลอนภูมิศาสตร์ มีความหมายตรงกับภาษาอังกฤษว่า (Stylized singing of relatively short verse)			
	3.5 สุนทรียศาสตร์ (Aesthetic) หมายถึง วิชาที่ว่าด้วยความงาม และสิ่งที่งามทั้งในงานศิลปะและธรรมชาติ โดย ศึกษาถึงประสบการณ์ คุณค่าทางความงาม และมาตรฐานในการวินิจฉัยว่า อะไรงาม อะไรไม่งาม			

จากนิยามศัพท์ที่ใช้ในการวิจัย มีการแตกคำอธิบาย ในกลุ่ม หมอลำ ลำ กลอน และลำกลอน อาจขาดการอธิบายการวิเคราะห์เพิ่มเติมทั้งนี้ได้อธิบายลำกลอนแล้ว แต่ไม่พบการวิเคราะห์กลอนลำ สำหรับเรื่องนี้ มีข้อสังเกต การนิยามศัพท์ต่างไปจากชื่อเรื่องกล่าวคือ ชื่อเรื่องการวิเคราะห์กลอนลำ... แต่ในนิยามศัพท์ ระบุเป็นลำกลอน ซึ่งคำว่า ลำกลอน เป็นคำขยายตำแหน่งหน้าที่ เช่น หมอลำกลอน หมอลำพื้น ส่วนกลอนลำ เป็นทำนองเป็นคำร้อง แต่ในงานวิจัยนี้กำหนดสลับกับความเข้าใจทั่วไป และต่างจากงานที่อ้างถึงในหัวข้อ ทบทวนเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เช่น ประมวล พิมพ์เสน หน้าที่ 6 ของเล่มและเป็นไปได้ที่

อาจเกิดจากการพิมพ์ผิดพลาดที่เดียว นอกจากนี้ยังมีข้อสังเกตการกำหนดคำศัพท์ภาษาอังกฤษควบคู่ไว้

3.1-3.4 ส่วน 3.5 ต่างออกไป

เรื่อง	สรภัญญ์อีสาน	สุนทรีภาพพื้นบ้าน	พื้นฐานของ	ความงามตามแนวทางพุทธศาสนา
ได้กำหนดนิยามศัพท์เฉพาะดังนี้				
สรภัญญ์ ออกเสียงว่า สอ/ระ-พัน ตามที่กรมศานากำหนดขึ้น ที่ตรงกับชื่อเรียกของคน ในแต่ละท้องถิ่น ที่ออกเสียงแตกต่างกัน เช่น สอ-ละ-พัน หรือ สอ-ละ-พัน-ยะ หรือ สอ-ละ-พัน-ยะ ซึ่งหมายถึง ชื่อของรูปแบบท่วงทำนอง การเปล่งเสียงร้องที่มีการเอื้อนเสียงขึ้นลงรูปแบบหนึ่ง อันมีที่มาจากการสวดบทธรรมของพระสงฆ์ในพระพุทธศาสนา การสวดสรภัญญ์ หมายถึง การเปล่งเสียงร้อง หรือสวดด้วยรูปแบบของท่วงทำนองต่าง ๆ ที่มีการเอื้อนเสียงขึ้นลง ตามคำร้องของบทกลอนที่มีสาระเกี่ยวกับคำสอนทางศาสนา การแสดง ความเคารพนับถือ การเล่าเรื่อง หรือ เล่าแนวทางการดำเนินชีวิต ซึ่งจะสวดในกิจกรรมทางพุทธศาสนาหรือกิจกรรมทางสังคม บางครั้งจะมีเครื่องประกอบ พิธีกรรมด้วย และผู้สวดสรภัญญ์จะแต่งกายตามค่านิยมของท้องถิ่น บางท้องถิ่นเรียกว่า การร้องสรภัญญ์ สรภัญญ์อีสาน หมายถึง การรวมกลุ่มกันของสตรีอีสานเพื่อร้องหรือสวดบทกลอนที่มี สาระเกี่ยวกับ คำสอนทางศาสนา การแสดงความเคารพนับถือ การเล่าเรื่อง หรือเล่าแนวทางการดำเนินชีวิต ด้วยรูปแบบของท่วงทำนอง ต่าง ๆ ที่มีการเอื้อนเสียงขึ้นลง ผู้สวดสรภัญญ์จะมีเครื่องประกอบพิธีกรรมด้วย มีท่าทางแสดงออก จะแต่งกายตาม ค่านิยมของท้องถิ่น โดยจะสวดในกิจกรรมทางพุทธศาสนาหรือกิจกรรมทางสังคม ประวัติความเป็นมาของสรภัญญ์อีสาน หมายถึง ข้อมูลทั้งรูปแบบมุขปาฐะและลายลักษณ์ ที่ กล่าวถึงการสวดสรภัญญ์ ใน 5 ด้าน ดังนี้คือ 1. เนื้อหาของบทกลอนสรภัญญ์ 2. รูปแบบของท่วงทำนองสรภัญญ์ 3.การแต่งกายและท่าทางในการสวดสรภัญญ์ 4. พิธีกรรมและเครื่องประกอบ พิธีกรรมการสวดสรภัญญ์ และ 5. การสืบสาน การสวดสรภัญญ์ สภาพปัจจุบันของสรภัญญ์อีสาน หมายถึง สภาพความคงอยู่และการดำเนินไปของการรวมกลุ่ม กันของสตรีอีสานเพื่อสวดสรภัญญ์ระหว่าง พ.ศ. 2552-2554 ใน 5 ด้าน ดังนี้คือ 1. เนื้อหาของบทกลอนสรภัญญ์ 2. รูปแบบของท่วงทำนองสรภัญญ์ 3. การแต่งกายและท่าทางในการสวด สรภัญญ์ 4. พิธีกรรมและเครื่องประกอบ พิธีกรรมการสวดสรภัญญ์ และ 5. การสืบสานการสวด สรภัญญ์ สุนทรีภาพพื้นบ้าน หมายถึง ความงามและความเข้าใจเรื่องความงามตามวิถีชาวบ้านอีสาน ในลักษณะ ต่าง ๆ 4 ประการ ดังนี้คือ 1) งามที่เรียบง่ายตามสภาพที่มีอยู่และเป็นอยู่ 2) งามที่ใช้ 12 ภูมิปัญญามาปรับใช้ทำให้มี ลักษณะเฉพาะ 3) งามที่ไม่แบ่งแยกอย่างชัดเจนระหว่างผู้แสดงกับผู้ชม และ 4) งามที่มีความหลากหลาย มีอิสระใน การสร้างสรรค์และแสดงออก ความงามตามแนวทางพุทธศาสนา หมายถึง ความงามหรือลักษณะของความหมายตาม แก่มุมต่าง ๆ ที่มีบัญญัติไว้ในพระไตรปิฎกของพระพุทธศาสนา พุทธปรัชญาเถรวาท สรุปลักษณะความงามใน 3 มิติ ได้แก่ 1. มิติด้าน เนื้อหา คืองามด้วยหลักธรรมคำสอน คือ เป็นหลักการที่บริสุทธิ์บริบูรณ์ คือถูกต้องครบถ้วนทั้งอรรถ (ความหมาย) และ				

พัญชนะ (ข้อความ - ถ้อยคำ) 2. มิติแห่งการปฏิบัติ คืองานด้วยลำดับหรือขั้นตอนของการปฏิบัติ คือเริ่มแต่มีศีล การพัฒนาพฤติกรรมทางกายที่งามสงบเสถียร การพัฒนาด้านความตั้งมั่นของใจงามมีสมาธิ และการเกิดความรู้มีสติ ปัญญา 3. มิติแห่งคุณค่าต่อชีวิต คืองานด้วยคุณค่า 3 ประการ คือ ด้านเป็นที่พึ่งของชีวิต (อนุภิมปะ) ด้านให้ประโยชน์ต่อชีวิต (อัตถะ) ด้านชี้แนะหรือแสดงหน้าที่(หิตะ)

จากเรื่อง สรภัญญ่อีสาน: สุนทรียภาพพื้นบ้านฯ ดังข้างต้น การนิยามศัพท์ สรภัญญ่อีสาน แบ่งเป็น 3 ส่วน แยกคำนิยามออกเป็น 1) สรภัญญ์ 2) การสวดสรภัญญ์ และ 3) สรภัญญ่อีสาน ซึ่งความเป็นจริงคือ ประเด็นเดียวกัน การนิยาม 1) และ 2) เป็นการอธิบายเข้าสู่ 3) ดังนั้นบางสถาบันอาจรวมเป็นข้อเดียวกัน เพียงแยกเป็นข้อย่อย ส่วน ความงามตามแนวทางพุทธศาสนา กลับมิได้แยกอธิบาย เรื่องความงามก่อนแต่นำเสนอประเด็นในการวิเคราะห์ทั้ง 3 มิติ เช่นเดียวกับ สุนทรียภาพพื้นบ้าน

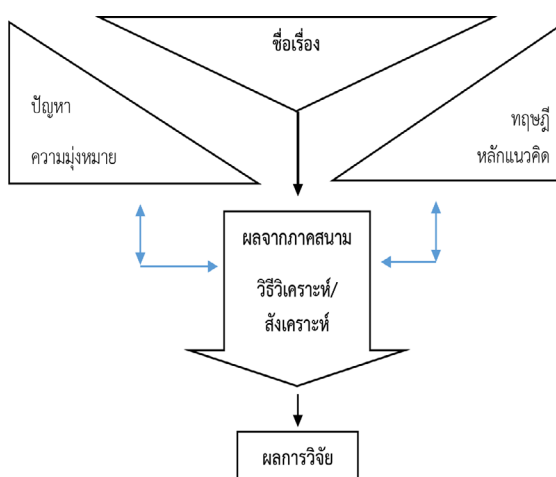
จากตัวอย่างนิยามศัพท์ทั้ง 3 เรื่อง ต่างนิยามศัพท์ได้ครอบคลุมชื่อเรื่อง วัตถุประสงค์ ขอบเขต มีการอธิบายคำศัพท์ที่เกี่ยวข้อง บางเล่มเสนอประเด็นการวิเคราะห์ แต่ทั้งหมดไม่พบตัวอย่างที่ระบุวิธีวิจัยหรือการเปรียบเทียบตัวแปร ดังเช่นงานวิจัยเชิงปริมาณ อาจเป็นความนิยมของฝ่ายการวิจัยเชิงคุณภาพ ที่วิจัยจะเป็นรูปแบบข้อมูลจากภาคสนามจึงละไว้ในฐานที่เข้าใจ

1.6 กรอบแนวคิดในการวิจัย

กรอบแนวคิดในการวิจัย (Conceptual Framework) คือ แผนภาพระบุเส้นทางที่แสดงความสัมพันธ์ระหว่างประเด็นที่ศึกษา แนวความคิด หลักการสำคัญ ทฤษฎี ความสัมพันธ์ต่าง ๆ (ระหว่างตัวแปร) อย่างถูกต้อง เป็นการสังเคราะห์ทางความคิดทำให้นักวิจัยเห็นภาพรวมของการวิจัยที่ชัดเจน หรือเป็นแนวคิดวิธีวิจัยโดยสรุป ซึ่งเป็นผลจากการทบทวนเอกสารทางทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง หรือผลจากการทบทวนในบทที่ 2 แต่นิยมนำเสนอในบทนำ

จากการศึกษาบางตำราอาจมีระดับการศึกษาในขั้นแรกเรียกว่า กระบวนการสร้างมโนทัศน์ (Conceptualization) และพัฒนาผลจากการสร้างมโนทัศน์ที่เกิดขึ้นสู่ระดับกรอบความคิดเชิงทฤษฎี (Theoretical Framework) ซึ่งสามารถเขียนเป็นแผนภาพแสดงความสัมพันธ์ระหว่างคำสำคัญต่าง ๆ ในลักษณะเป็นโครงสร้างได้ อนึ่งเมื่อผู้เขียนมองเห็นภาพความสัมพันธ์ระหว่าง หลักการ ทฤษฎี ความสัมพันธ์ต่าง ๆ อย่างเข้าใจแล้ว ลักษณะความสัมพันธ์ระหว่างคำสำคัญที่นำเสนออาจเลือกคำสำคัญบางคำเข้ามา

ศึกษา เพิ่มหรือตัดออกอย่างมีเหตุผล ทำให้สามารถเพิ่มลดประเด็นที่ศึกษาได้จากกรอบความคิดเชิงทฤษฎี เหลือเพียงประเด็นที่จะศึกษานั้นคือ กรอบแนวคิดในการวิจัย (Conceptual Framework) ผู้เขียนขอ นำเสนอเป็น ความนำแล้วตามด้วยกรอบความคิดเชื่อมโยง 4 กรอบสำคัญขึ้นไป คือ กลุ่มที่เป็นปัญหาหรือ ความมุ่งหมายของการวิจัย กรอบที่เป็นหลักแนวคิดทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง เมื่อรวมกันแล้วได้กรอบที่ 3 เพื่อนำ สู่การเก็บข้อมูล และวิเคราะห์ข้อมูลจากภาคสนาม และเป็นผลวิจัยเป็นกรอบสุดท้าย เนื่องจากเดิมกรอบ แนวคิดเป็นการวิจัยเชิงปริมาณ กล่าวถึงตัวแปรต้นและตัวแปรตามแบบต่างๆ เมื่อปรับมาเป็นเชิงคุณภาพ จึงควรใช้และปรับการเขียนกล่าวถึง กรอบสาเหตุที่เกิดขึ้น (จุดมุ่งหมาย) กรอบหลักทฤษฎีแนวคิด กรอบการ วิเคราะห์สังเคราะห์ เพื่อนำไปสู่ผลที่ต้องการ ผู้อ่านหน้าใหม่อาจสับสนกับกรอบขั้นตอนการวิจัย ที่มีลักษณะ เป็นผังขั้นตอนการวิจัยคล้าย ๆ กันผู้เขียนขอแนะนำเสนอกรอบแนวคิดดังนี้ (ปราโมทย์ ด่านประดิษฐ์, 2559)

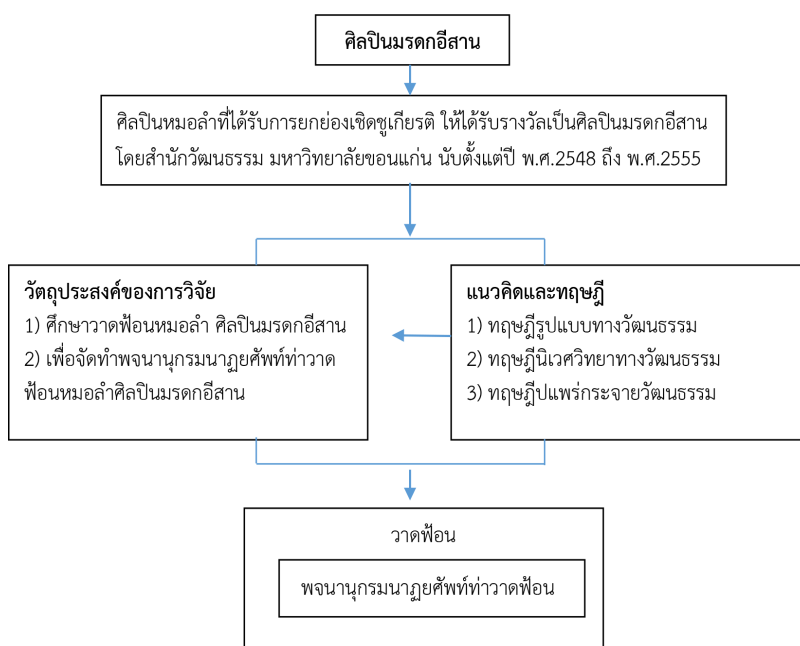

โดยทั่วไปนิยมนำเสนอเป็นกรอบแผนภาพและมีเส้นลูกศรกำกับเชื่อมโยงถึงกัน ทั้งนี้บาง สถาบันก็ไม่นำเสนอเป็นแผนภาพ เป็นเพียงตัวหนังสือให้วิเคราะห์เองก็มี หลายสถาบันนิยมเสนอ ไว้ในบทที่ 1 แต่บางสถาบันอาจนำไปไว้ในบทที่ 2 หลังจากการทบทวนเอกสารและงานวิจัยแล้ว ได้กรอบแนวคิดการวิจัยอย่างไร ส่วนบทที่ 3 อาจมีกรอบวิธีหรือขั้นตอนการวิจัย ซึ่งไม่ใช่กรอบ แนวคิด เพื่อความเข้าใจจึงนำตัวอย่างจากงานวิจัยทั้ง 3 เรื่องเสนอให้เห็นความเชื่อมโยง ดังต่อไปนี้

เรื่อง วาดพ่อนหมอลำศิลปินมรดกอีสาน ได้แสดงกรอบแนวคิดในการวิจัยดังนี้

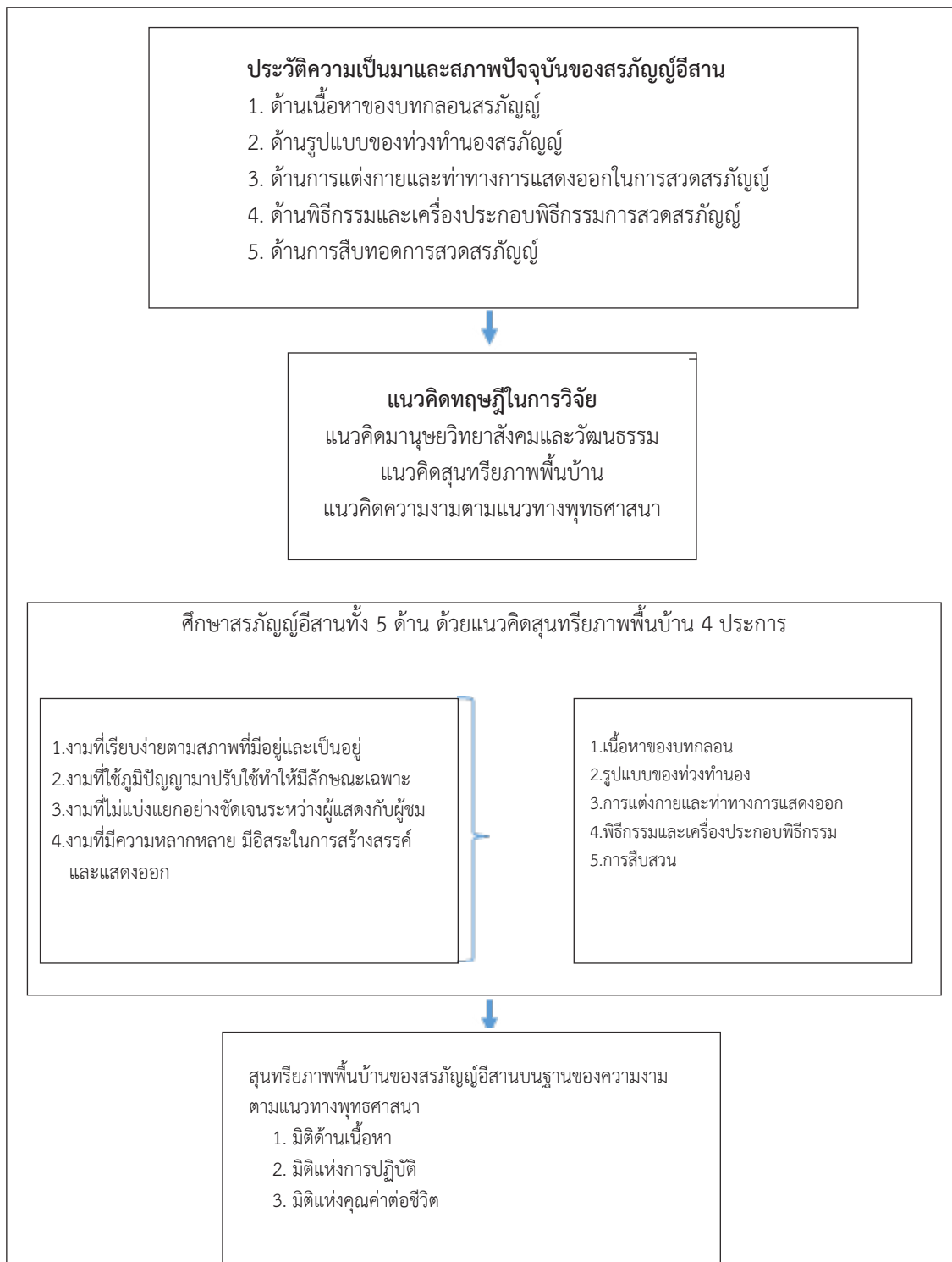
กรอบแนวคิดในการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้มุ่งศึกษาวาดพ่อนของหมอลำศิลปินมรดกอีสานและจัดทำพจนานุกรมนาฏยศัพท์ท้าววาดพ่อนของหมอลำศิลปินมรดกอีสาน โดยการรวบรวมและจัดประเภทของท้าวพ่อนตามอัตลักษณ์ โดยอาศัยข้อมูลจากกลุ่มศิลปินหมอลำมรดกอีสานเป็นข้อมูลหลัก และใช้การวิเคราะห์กระบวนการท้าววาดพ่อนผ่านแนวคิดทฤษฎีสามทฤษฎีคือ ทฤษฎีรูปแบบทางวัฒนธรรม ทฤษฎีนิเวศวิทยาทางวัฒนธรรม และทฤษฎีการแพร่กระจายทางวัฒนธรรม เป็นข้อมูลรอง ซึ่งสามารถแสดงเป็นแผนภูมิ กรอบแนวคิดในการวิจัยได้

จากกรอบแนวคิดเรื่อง ศึกษาวิเคราะห์กลอนลำของหมอลาเคน ดาเหลา เชิงสุนทรียศาสตร์ ผู้เขียนไม่พบหัวข้อกรอบแนวคิดในบทที่ 1 บทนำ แต่บทที่ 2 มีหัวข้อ 1. แนวคิดสุนทรียศาสตร์ และ 8. กรอบแนวคิดทางสุนทรียศาสตร์ ดังปรากฏในหน้าที่ 38 เป็นความเรียงอธิบายแต่ไม่พบแผนภาพกรอบแนวคิด ดังงานวิจัยฉบับอื่น

เรื่อง สรภัญญ์อีสาน: สุนทรียภาพพื้นบ้าน บนฐานของความงามตามแนวทางพุทธศาสนาได้นำเสนอ
กรอบแนวคิดการวิจัย ดังนี้

จากกรอบแนวคิดการวิจัยเรื่อง สรภัญญ์อีสาน: สุนทรียภาพพื้นบ้านฯ มีจุดเด่นตรงการยกประเด็นการวิเคราะห์สรภัญญ์อีสานทั้ง 5 ด้าน ด้วยแนวคิดสุนทรียภาพพื้นบ้าน 4 ประการ จนได้ผลเป็นมิติทั้ง 3 ด้าน

จากที่กล่าวมาเป็นเพียง บทนำหรือส่วนที่เกี่ยวข้องกับเค้าโครง เพื่อนำเสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาและคณะกรรมการหลักสูตรในลำดับต่อไป รวมถึงเพื่อขอทุนวิจัย ผู้เขียนพบว่ากรรมการหรืออาจารย์จะอ่านชื่อเรื่องกับจุดมุ่งหมายก่อนเสมอ แล้วจึงไปอ่านประเด็นอื่นโดยเฉพาะที่เกี่ยวข้องกับวิธีวิจัย รวมทั้งเทียบเคียงคำศัพท์ภาษาอังกฤษ ทั้งชื่อเรื่อง วิธีวิจัย คำสำคัญ ดังนั้นเพื่อให้เกิดภาพรวมในการเขียนบทนำ จึงขอเสนอเสนอแบบประเมินงานวิจัยส่วนหัวข้อที่เกี่ยวข้องกับบทนำ โดยใช้แบบประเมินผลงานวิจัยของนางลักษณ์ วิรัชชัยและคณะ (2557) ที่เป็นเชิงปริมาณมาปรับให้สอดคล้องกับงานวิจัยเชิงคุณภาพ ดังนี้

ข้อ	ลักษณะประเด็นในงานวิจัยที่ประเมิน	ผลการประเมิน				
		4	3	2	1	0
1	ชื่อเรื่องมีความชัดเจน น่าสนใจ					
2	ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา ชัดเจน สอดคล้องกับเรื่องที่ทำวิจัย					
3	ปัญหาวิจัย / วัตถุประสงค์มีความสอดคล้องกับชื่อเรื่อง ถูกต้องตามหลักการวิจัย					
4	เหตุผลและความจำเป็นในการทำวิจัยมีความสมเหตุสมผล					
5	ผลที่ได้รับ/เป้าหมาย มีความชัดเจน ตามหลักการวิจัย					
6	กำหนดขอบเขตของการวิจัยได้อย่างเหมาะสม และมีเหตุผลรองรับ					
7	ข้อตกลงเบื้องต้นของงานวิจัยเหมาะสมและมีเหตุผลรองรับ					
8	การเขียนข้อจำกัดของงานวิจัย /วิธีวิจัย (โดยย่อ/ถ้ามี)					
9	การนิยามศัพท์เฉพาะมีความชัดเจน					
10	กรอบแนวคิดในการวิจัยมีความถูกต้องเหมาะสมชัดเจนตามหลักการวิจัย					

ผู้สนใจที่หัดเขียนบทนำใหม่ ๆ จึงควรศึกษากรอบ ประเด็นหัวข้อแต่ละหัวข้อในบทนั้น ๆ โดยเฉพาะ คำสำคัญของเรื่องและวิธีวิจัยจะเป็นส่วนชี้ทิศทางของวิทยานิพนธ์ ที่ชี้ให้เห็นปัญหาที่ชัดเจน กรอบและประเด็นที่สนใจศึกษา รวมถึงวิธีการศึกษาซึ่งผลที่ได้ต้องตอบวัตถุประสงค์หรือมีความสำคัญจริง

บรรณานุกรม

- ทิตินา แหมมณี. (2539). การเขียนบทความทางวิชาการ. *คู่มือการเขียนบทความและหนังสือวิชาการ*. กรุงเทพมหานคร: คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- นงลักษณ์ วิรัชชัย. (2555). รูปแบบและลักษณะของบทความวิจัยที่ตีพิมพ์ในวารสารมาตรฐานสากล. *วารสารศิลปการศึกษาศาสตร์วิจัย* (ปีที่ 4 ฉบับที่ 1 มกราคม- มิถุนายน 2555) หน้า 7-16
- นงลักษณ์ วิรัชชัยและคณะ. (2557). *เกณฑ์ประเมินคุณภาพสำหรับแบบประเมินคุณภาพงานวิจัย*. เอกสารประกอบการอบรม การประเมินนิพนธ์ 18-21 มีนาคม 2557 สถาบันส่งเสริมการวิจัยและพัฒนานวัตกรรม มหาวิทยาลัยกรุงเทพ (สวพ.)
- บัญชา เกียรติจรุงพันธ์. (2557). *สรุบทฤษฎีอีสาน: สุนทรียภาพพื้นบ้านบนฐานของความงามตามแนวทางพุทธศาสนา*. วิทยานิพนธ์ปริญญาปรัชญาดุษฎีบัณฑิตสาขาวิชาวิจัยศิลปะและวัฒนธรรม บัณฑิตวิทยาลัยมหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- ปราโมทย์ ด่านประดิษฐ์. (2559). *เอกสารประกอบการสอน ระเบียบวิธีวิจัยทางดนตรี*. วิทยาลัยดุริยางคศิลป์. มหาสารคาม: มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- ศราวดี ภูชมศรี. (2556). *วาดฟ่อนหมอลำ ศิลปินมรดกอีสาน*. วิทยานิพนธ์ปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิจัยศิลปะและวัฒนธรรม บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- สุระศักดิ์ หวานแท้. (2555). *ศึกษาวิเคราะห์กลอนลำของหมอลำเคน ดาเหลา เขิงสุนทรียศาสตร์*. วิทยานิพนธ์ปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาปรัชญา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยขอนแก่น.